

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน
สาขาการแสดงศิลปะไทยและวัฒนธรรมสร้างสรรค์

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน สาขาการแสดงศิลปะไทยและวัฒนธรรมสร้างสรรค์

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ ในสาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน สาขาการแสดงศิลปะไทยและวัฒนธรรมสร้างสรรค์ อาชีพนักแสดงโขน เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มอาชีพ มีมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการ มีความเป็นสากล มีความเหมาะสมกับประเทศไทย เป็นที่ยอมรับทั้งภายในและระดับสากล ซึ่งการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ ในสาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน สาขาการแสดงศิลปะไทยและวัฒนธรรมสร้างสรรค์ อาชีพนักแสดงโขนในครั้งนี้ นอกจากจะเป็นการพัฒนาและยกระดับสมรรถนะในการประกอบอาชีพของบุคลากรในสาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน สาขาการแสดงศิลปะไทยและวัฒนธรรมสร้างสรรค์ อาชีพนักแสดงโขนให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพ โดยผ่านการฝึกอบรม และสร้างโอกาสในการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ ยังเป็นการสร้างเครือข่ายจัดทำ พัฒนา และเผยแพร่มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ ให้ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ และมาตรฐานอาชีพเป็นที่รับรู้ และยอมรับในทุกภาคส่วน เพื่อเป็นประโยชน์ในการยกระดับมาตรฐานบุคลากรให้มีสมรรถนะ โดยผ่านการรับรองจากสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) เพื่อเป็นการสร้างโอกาสในการจ้างงาน และเป็นการกำหนดค่าตอบแทนที่ตรงกับความสามารถได้มากขึ้น และสอดคล้องกับการทำงานในปัจจุบัน

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

N/A

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

สาขาการแสดงศิลปะไทยและวัฒนธรรมสร้างสรรค์

อาชีพนักแสดงโขนลิง ระดับ 5

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
0145	รำนหน้าพาทย์นักแสดงเอกโขนลิง
0146	รำคู่โขนลิง
0147	ตีบทและใช้บทประกอบเพลงร้องโขนลิง

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน สาขาการแสดงศิลปะไทยและวัฒนธรรมสร้างสรรค์ อาชีพนักแสดงโขนลิง ระดับ 5

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

ผู้ที่ได้รับการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ นักแสดงโขนลิง ระดับ 5 นี้ ต้องมีความสามารถในการอธิบายนาฏยศัพท์ที่เกี่ยวข้องในการรำนหน้าพาทย์นักแสดงเอกโขนลิง ปฏิบัติการรำนหน้าพาทย์นักแสดงเอกโขนลิงตามที่กำหนด และสามารถอธิบายนาฏยศัพท์ที่เกี่ยวข้องในการรำคู่ โขนลิง ปฏิบัติแสดงกระบวนท่ารำคู่โขนลิงที่กำหนด และสามารถอธิบายความหมายในการตีบท และใช้บทโขนลิงที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการปฏิบัติการใช้บท ตามบทร้องโขนลิงที่กำหนด

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

ผู้ที่เข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- 1. มีประสบการณ์ในการแสดงโขน ไม่น้อยกว่า 8 ปี
- 2. มีหลักฐาน ความรู้ ทักษะปฏิบัติ และความสามารถในสมรรถนะนักแสดงสมทบ
- 3. ผู้ที่จะได้รับคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพนักแสดงโขนลิง ระดับ 5 ต้องมีประสบการณ์ตามหน่วยสมรรถนะและมีผลงานเชิงประจักษ์มาแสดง

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

อาชีพนักแสดงเอกโขนลิง

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

0145 ำรำน้าพาทย์นักแสดงเอกโขนลิง

0146 ำคู้โขนลิง

0147 ดับทและใช้บัทประกอบเพลงร้องโขนลิง

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
เพื่อสืบทอดมรดก สงวนรักษาและต่อยอด ศิลปะไทยและวัฒนธรรมสร้างสรรค์ สู่มาตรฐานสากล	01	แสดงโขนเพื่อการอนุรักษ์ สืบทอด ต่อยอดสร้างสรรค์	014	แสดงโขนลิง

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
014	แสดงโขนลิง	0145	รำหน้าพาทย์นักแสดงเอกโขนลิง	01451	อธิบายนาฏยศัพท์ที่เกี่ยวข้องในการรำหน้าพาทย์นักแสดงเอก โขนลิง
				01452	รำหน้าพาทย์นักแสดงเอก โขนลิงตามที่กำหนด
		0146	รำคู่โขนลิง	01461	อธิบายนาฏยศัพท์ที่เกี่ยวข้องในการรำคู่ โขนลิง
				01462	ปฏิบัติกระบวนการทำรำคู่ โขนลิงที่กำหนด
		0147	ตีบทและใช้บทประกอบเพลงร้องโขนลิง	01471	อธิบายความหมายในการตีบทและใช้บทประกอบเพลงร้อง โขนลิงที่เกี่ยวข้อง
				01472	รำตีบทและใช้บทประกอบเพลงร้อง โขนลิงที่กำหนด

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ0145
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะรำน้าพาทย์นักแสดงเอกโชนลิ่ง
3. ทบทวนครั้งที่N/A
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO - 08 รหัสอาชีพ 2655 นักแสดงโชน/ละครโน/ละครนอก

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะในการรำน้าพาทย์นักแสดงเอก โชนลิ่ง โดยสามารถอธิบายและปฏิบัตินาฏยศัพท์ในการรำน้า เช่น เหลียว ยักคอ ย้อนตัว สะดุ้งตัว กระซอกตัว จีบแหวก กาจับปากโรง เกา กระตีบพันหงายมือ ผาลา จีบสอดสูง เป็นต้น และปฏิบัติการรำน้าพาทย์นักแสดงเอกโชนลิ่งตามที่กำหนด เช่น เพลงคูกุพาทย์ เพลงร่ำสามลา เพลงโลม เพลงตระนอน

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

นักแสดงโชน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01451 อธิบายนาฏยศัพท์ที่เกี่ยวข้องในการรำน้าพาทย์นักแสดงเอก โชนลิ่ง	1. อธิบายความหมายนาฏยศัพท์ที่เกี่ยวข้องในการรำน้าพาทย์นักแสดงเอก โชนลิ่ง 2. อธิบายความหมายของ เพลงรำน้าพาทย์ และโอกาสในการนำไปใช้	การสาธิตการปฏิบัติงาน แฟ้มสะสมผลงาน
01452 รำน้าพาทย์นักแสดงเอก โชนลิ่งตามที่กำหนด	1. ปฏิบัติกระบวนการรำน้าพาทย์นักแสดงเอก โชนลิ่งที่กำหนด 2. ปฏิบัติทำรำน้าพาทย์นักแสดงเอก โชนลิ่ง ตรงตามจังหวะหน้าทับ ไม่กลองและทำนองเพลง	การสาธิตการปฏิบัติงาน แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

- (ก) ความต้องการด้านทักษะ
ปฏิบัติกระบวนการทำรำน้าพาทย์นักแสดงเอกโชนลิ่งตรงตามจังหวะหน้าทับ ไม่กลองและทำนองเพลงได้ถูกต้องตาม ตามเพลงที่กำหนด
- (ข) ความต้องการด้านความรู้
รู้นาฏยศัพท์พื้นฐาน ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะท่ารำน้าที่ใช้ในการฝึกหัด เพื่อใช้ในการรำน้าพาทย์นักแสดงเอกโชนลิ่งในการแสดงโชน ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่สามารถสื่อความหมายในการแสดงต่าง ๆ ของวงการนาฏศิลป์ไทย

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และ ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ผลงานการแสดงที่นำเสนอผ่านภาพถ่าย VDO หรือสื่อ Social media ในรูปแบบต่าง ๆ
2. เกียรติบัตร วุฒิบัตรเกี่ยวกับการแสดงโขน และ/หรือ
3. เอกสารรับรองและผลการประเมินจากบุคลากรหรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพ

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ใบผ่านการอบรมในหลักสูตร ที่เกี่ยวกับการแสดงโขน

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ประเมินเกี่ยวกับความรู้และทักษะการรำน้าพาทย์หน้าพาทย์นักแสดงเอกโขนลิง

(ง) วิธีการประเมิน

1. สาทิตการปฏิบัติงาน
2. แฟ้มสะสมผลงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินจะรู้ท่ารำที่เกี่ยวกับซึ่งมีความสัมพันธ์กับเพลงหน้าพาทย์ ที่กำหนดไว้ อย่างน้อย 5 คำ เช่น เหลียว ยักคอ ย้อนตัว สะดุ้งตัว กระซอกตัว จีบแหวก กาจับปากโรง เกา กระทับพันหางมือ ฝ่าลา จีบสอดสูง เป็นต้น
2. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติกระบวนทำรำเพลงหน้าพาทย์ตามเพลงที่กำหนดไว้ อย่างน้อย 3 เพลง เช่น เพลงคุกพาทย์ เพลงร่ำสามลา เพลงโลม เพลงตระนอน

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

ผู้เข้ารับการประเมินต้องเข้าใจขอบเขตความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับความหมายและการนำไปใช้ ของการรำน้าพาทย์นักแสดงเอก ตลอดจนองค์ประกอบระหว่างปฏิบัติกรรำน้าพาทย์นักแสดงเอก ในการแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์ ที่สามารถสื่อความหมายให้ผู้ชมหรือให้ผู้แสดงด้วยกันทราบ ด้วยภาษาท่าทางตามรูปแบบนาฏศิลป์ไทย

นาฏยศัพท์ หมายถึง คำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการอธิบายการปฏิบัติท่ารำในการแสดงโขน ซึ่งประกอบขึ้นเป็นโครงสร้างของกระบวนท่า ใช้สำหรับสื่อสารบทบาท และกิริยาของตัวละคร

หน้าพาทย์ หมายถึง เพลงที่ใช้บรรเลงประกอบอากัปกริยา อารมณ์ หรือการแสดงอิทธิฤทธิ์ของตัวละครในการแสดงโขน ซึ่งผู้แสดงจะต้องรำตามจังหวะ หน้าทับ และทำนองเพลงที่กำหนดไว้

(ค) เครื่องมืออุปกรณ์และวัสดุที่จำเป็น

1. องค์กรที่มีหน้าที่รับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ CB จะต้องเตรียมเครื่องเสียง และไฟล์เพลงที่เกี่ยวข้อง พร้อมด้วยอุปกรณ์ประกอบการแสดง ได้แก่ อาวุธ และกระบังยักษ์ เป็นต้น
2. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องจัดเตรียมชุดแต่งกายสำหรับฝึกนาฏศิลป์ไทย (โจงกระเบน) ที่มีความสุภาพ

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

พิจารณาหลักฐานจากแฟ้มสะสมผลงานที่เป็นเอกสารรับรองผลงาน

รับรองความรู้ความสามารถที่ผ่านมาก่อนหน้าและให้ประเมินสมรรถนะของผู้เข้ารับการประเมินด้วยเครื่องมือประเมินความรู้และทักษะให้ครอบคลุมเกณฑ์การปฏิบัติงาน ทักษะและความรู้ที่ต้องการของหน่วยสมรรถนะนี้

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ0146
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะรำคู่โขนลิง
3. ทบทวนครั้งที่N/A
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO - 08 รหัสอาชีพ 2655 นักแสดงโขน/ละครใน/ละครนอก

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะในการรำคู่ โขนลิง โดยสามารถอธิบายและปฏิบัตินาฏยศัพท์ในการรำ เช่น กระทับพัน กระทับกลับ ใช้ตัว เกา กระทับสามเหลี่ยม แหวงพระขรรค์ ป้องแทง ลอยมัจฉา กล้วย จับกัด ตีลังกา หกม้วน อันธพาล พาสุนัข จับ 1 จับ 2 จับ 3 เล่นหาง เตียว เป็นต้น และปฏิบัติการรำคู่โขนลิงตามที่กำหนด เช่น รำคู่ ชูต หนุมานจับนางเบญกาย หนุมานจับนางสุพรรณมัจฉา

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

นักแสดงโขน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01461 อธิบายนาฏยศัพท์ที่เกี่ยวข้องในการรำคู่ โขนลิง	1. อธิบายความหมายนาฏยศัพท์ที่เกี่ยวข้องในการรำคู่ โขนลิง 2. อธิบายความหมายของการรำคู่ และโอกาสในการนำไปใช้	การสาธิตการปฏิบัติงาน แฟ้มสะสมผลงาน
01462 ปฏิบัติกระบวนการรำคู่ โขนลิงที่กำหนด	1. ปฏิบัติกระบวนการรำคู่โขนลิง ที่กำหนด 2. ปฏิบัติกระบวนการรำคู่โขนลิง ตรงตามจังหวะ บทร้อง และ ทำนองเพลง	การสาธิตการปฏิบัติงาน แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

- (ก) ความต้องการด้านทักษะ
ปฏิบัติกระบวนการรำคู่โขนลิงตรงตามจังหวะหน้าทับ ไม่กลองและทำนองเพลง ได้ถูกต้องตามที่กำหนด
- (ข) ความต้องการด้านความรู้
รู้นาฏยศัพท์พื้นฐาน ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะท่ารำที่ใช้ในการฝึกหัด เพื่อใช้ในการรำคู่โขนลิง ในการแสดงโขน ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่สามารถสื่อความหมายในการแสดงต่าง ๆ ของวงการนาฏศิลป์ไทย

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ผลงานการแสดงที่นำเสนอผ่านภาพถ่าย VDO หรือสื่อ Social media ในรูปแบบต่าง ๆ
2. เกียรติบัตร วุฒิบัตรเกี่ยวกับการแสดงโขน และ/หรือ
3. เอกสารรับรองและผลการประเมินจากบุคลากรหรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพ

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ใบผ่านการอบรมในหลักสูตร ที่เกี่ยวกับการแสดงโขน

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ประเมินเกี่ยวกับความรู้และทักษะการรำคู่โขนลิง

(ง) วิธีการประเมิน

1. สาคิการปฏิบัติงาน
2. แฟ้มสะสมผลงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่องานรวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินจะรู้ท่ารำที่เกี่ยวกับซึ่งมีความสัมพันธ์กับการรำคู่โขนลิงที่กำหนดไว้ อย่างน้อย 5 คำ เช่น กระทับพื้น กระทับกลับ ไข่ตัว เกา กระทับสามเหลี่ยม แทะพระขรรค์ บ้องทะง ลอยมัจฉา นุสสัย จักกัฒ ตีลังกา หกม้วน อันธพาล พาสุนัข จับ 1 จับ 2 จับ 3 เล่นหาง เดียว ฯลฯ
2. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติกรำระบำและรำคู่โขนลิง ที่กำหนดไว้ อย่างน้อย 1 เพลง เช่น หนุมานจับนางเบญกาย หนุมานจับนางสุพรรณมัจฉา

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

ผู้เข้ารับการประเมินต้องเข้าใจขอบเขตความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับความหมายและการนำไปใช้ ของการรำเดี่ยวและรำคู่ ตลอดจนองค์ประกอบของการตีบทใช้บทประกอบเพลงร้องตามรูปแบบของการสืบทอดกระบวนท่ารำประกอบบทขับร้องทำนองเพลงดนตรี ที่สอดแทรกอยู่ในการแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์

โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่ออวดฝีมือการรำรำที่ประณีตงดงาม และสามารถแสดงบุคลิกเฉพาะของตัวละครในบทนั้น ๆ ด้วยทักษะในการรำที่ได้รับการฝึกฝนมาเป็นอย่างดี

นาฏยศัพท์ หมายถึง คำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการอธิบายการปฏิบัติท่ารำในการแสดงโขน ซึ่งประกอบขึ้นเป็นโครงสร้างของกระบวนท่า ใช้สำหรับสื่อสารบทบาทและกิริยาของตัวละคร

รำคู่ หมายถึง รูปแบบของการแสดงที่ใช้ผู้แสดง 2 คน ซึ่งถ่ายทอดบทบาทลีลา ท่ารำ

ทักษะและความสามารถที่ต้องได้รับการฝึกฝนเทคนิคให้สัมพันธ์กันตามบทบาทและลักษณะของตัวละครเป็นสำคัญ

(ค) เครื่องมืออุปกรณ์และวัสดุที่จำเป็น

1. องค์กรที่มีหน้าที่รับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ CB จะต้องเตรียมเครื่องเสียง และไฟล์เพลงที่เกี่ยวข้อง พร้อมด้วยอุปกรณ์ประกอบการแสดง ได้แก่ พระขรรค์กลิ้ง ดรี เป็นต้น
2. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องจัดเตรียมชุดแต่งกายสำหรับฝึกนาฏศิลป์ไทย (โจงกระเบน) ที่มีความสุภาพ

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

พิจารณาหลักฐานจากแฟ้มสะสมผลงานที่เป็นเอกสารรับรองผลงาน

รับรองความรู้ความสามารถที่ผ่านมาก่อนหน้าและให้ประเมินสมรรถนะของผู้เข้ารับการประเมินด้วยเครื่องมือประเมินความรู้และทักษะให้ครอบคลุมเกณฑ์การปฏิบัติงาน ทักษะและความรู้ที่ต้องการของหน่วยสมรรถนะนี้

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ0147
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะตีบทและใช้บทประกอบเพลงร้องโจนลิ่ง
3. ทบทวนครั้งที่N/A
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO - 08 รหัสอาชีพ 2655 นักแสดงโจน/ละครโน/ละครนอก

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะในการรำตีบทประกอบเพลงร้องโจนลิ่ง โดยสามารถอธิบายความหมายของบทประพันธ์ ตลอดจนองค์ประกอบของการรำตีบทและใช้บทประกอบเพลงร้องโจนลิ่ง และปฏิบัติการรำตีบทและใช้บทได้ ตามที่กำหนด เช่น เพลงขวัญอ่อน เพลงกระบี่ลีลา เพลงลิงโลด เพลงลิงลาน เป็นต้น

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

นักแสดงโจน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01471 อธิบายความหมายในการตีบท และใช้บทประกอบเพลงร้องโจนลิ่งที่เกี่ยวข้อง	1. อธิบายความหมายบทประพันธ์ในการรำตีบทและใช้บทประกอบเพลงร้อง โจนลิ่ง 2. อธิบายความหมายของภาษาท่าที่เกี่ยวข้องในการรำตีบทและใช้บท ประกอบเพลงร้อง โจนลิ่ง	การสาธิตการปฏิบัติงาน แฟ้มสะสมผลงาน
01472 รำตีบทและใช้บทประกอบเพลงร้อง โจนลิ่งที่กำหนด	1. รำตีบทและใช้บทประกอบเพลงร้อง โจนลิ่ง เหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ที่กำหนด 2. รำใช้บท ประกอบเพลงร้อง โจนลิ่ง ตรงตามจังหวะ บทร้อง และทำนองเพลง	การสาธิตการปฏิบัติงาน แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

- (ก) ความต้องการด้านทักษะ
ปฏิบัติการรำตีบทและใช้บท ประกอบเพลงร้องได้ตามที่กำหนด
- (ข) ความต้องการด้านความรู้
รู้ความหมายของบทและปฏิบัติกระบวนท่ากระบวนท่ารำตีบทโจนลิ่ง ประกอบเพลงร้อง

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักรณ์ที่ต้อ่งการกำหนดข้อแนะนำเก้ยวักกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่ว่มกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงำน (Performance Criteria) และ ทักษะและความรู้ที่ต้อ่งการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักรณ์การปฏิบัติงำน (Performance Evidence)

1. ผลงานการแสดงถึงน้ำนเสนอผ่านภำพถำย VDO หรือสื่อ Social media ในรูปแบบต่งำง ๆ
2. เก้ยรติบ้ตร วุฒิบ้ตรเก้ยวักกับการแสดงโชน และ/หรือ
3. เอกสำรรับรองและผลกรประเมินจำกบุคคลกรหรือผู้เช้ี่ยวขำญที่เก้ยวักกับสำขำอำชีฟ

(ข) หลักรณ์ความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ใบผ่านการอบรมในหลัสูตร ที่เก้ยวักกับการแสดงโชน

(ค) คำนะน้ำในการประเมิน

ประเมินเก้ยวักกับความรู้และกระบวนทำร้ำติบท ประกอบเพลงร้อ่ง โชนลิ่ง

(ง) วิธีกรประเมิน

1. สำธิตกรปฏิบัติงำน
2. แพ้่มสละสมผลงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงำน และสภำพแวดล้อมอื่น ๆ หรือสภำณกรณอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต้อ่งการทำงำน รวมถึงครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี้ ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อก้ำหนดอื่น ๆ ที่เก้ยวัก

(ก) คำนะน้ำ

1. ผู้เข้ำร้ำกรประเมินจะต้องรู้ควำหมำยของการติบทและใช้บท ควำหมำยของบทละครตำมเพลงร้อ่งโชนลิ่ง
2. ผู้เข้ำร้ำกรประเมินจะต้องปฏิบัติกรร้ำติบทและใช้บท ประกอบเพลงร้อ่ง ได้ตำมที่ก้ำหนด ได้แก่ เพลงข่วญอ่อน เพลงกระบ้ลีลำ เพลงลิ่งลัด เพลงลิ่งลำน

(ข) ค่ำอธิบายรายละเอียด

ผู้เข้ำร้ำกรประเมินต้องเข้ำใจขอบเขตควำมรู้ท่วไป เก้ยวักกับควำหมำยและการน้ำไปใช้ ของการติบทใช้บทประกอบเพลงร้อ่ง

ตลอดจนองค์ประกอบร่ว่มระหว่างปฏิบัติกรติบทใช้บทประกอบเพลงร้อ่ง ในการแสดงโชนรื่องรำมเก้ยรติ ที่สำมารถสื่อควำหมำยให้ผู้ชม หรือให้ผู้แสดงด่วกันทรำบ ด่วภำษำทำทำงตำมรูปแบบนฏค้ลป้ไทย

การติบทและใช้บท มักใช้ต้อเนื่องกันตำมสภำณกรณ โดยในแต่ละค้ำมีควำหมำยคือ

ติบท หมายถ้ถึง การติควำมบทประพันธ์ที่ใช้ประกอบการแสดงโชน เพื่อน้ำนเสนอรื่องรำว อำรณและควำมรู้ส้กของด่วละคร

สู่ควำมมุ่งหมำยหลักในการถำยทอดนื้อหำวรณกรรม และสื่อสรควำหมำยตำมบทภำยก-เจรจำ และบทร้อง

ใช้บท หมายถ้ถึง การแสดงภำษำทำทำงนฏค้ลป้ประกอบอำก้ปกริยอำรณและควำมรู้ส้กของด่วละคร ให้ส่อคล้องกับสภำณกรณที่ถูกก้ำหนดไว้ในนื้อรื่อง ประกอบเพลงหน้ำพำทย รวมถึงการร้ำทวนบทในเพลงร้อ่งด่ว

การติบทและใช้บท คือ การติควำมบทประพันธ์ที่ใช้ประกอบในการแสดงโชน เพื่อยถำยทอดรื่องรำว อำรณและควำมรู้ส้ก และการเลือกใช้ทำร้ำที่เหมำสมตำมบทภำฐำน และลัษณะของด่วละคร

(ค) ครื่องมืออุปกรณ์และวัสดุที่จ้ำเป็น

1. องค์กรที่มีหน้ำที่รับรองสมรรถณะของบุคคลตำมำตรฐำนอำชีฟ CB จะต้องเตรียมครื่องเสียง และไฟล์เพลงที่เก้ยวัก พร้อมด่วอุปกรณ์ประกอบการแสดง ได้แก่ พระขรรค์ลิ่ง ตรี เป็นต้น
2. ผู้เข้ำร้ำกรประเมินจะต้องจัดเตรียมชุดแต่งก้ำยสำหรับฝ้กนฏค้ลป้ไทย (โจงกระเบน) ที่มีควำมสภำพ

16. หน่วยสมรรถณะร่ว่ม (ถ้ามี)

N/A

17. ฤทธำกรร่ว่ม/กลุ่มอำชีฟร่ว่ม (ถ้ามี)

N/A

18. รำยละเอียดกระบวนกรและวิธีกรประเมิน (Assessment Description and Procedure)

พิจารณาหลักรณ์จำกแพ้่มสละสมผลงานที่เป็นเอกสำรรับรองผลงาน

รับรองควำมรู้ควำมสำมารถที่พ้ำนมำกอนหน้ำและให้ประเมินสมรรถณะของผู้เข้ำร้ำกรประเมินด่วครื่องมือประเมินควำมรู้และทักษะให้ครอบคลุมเกณฑ์การปฏิบัติงำน ทักษะและควำมรู้ที่ต้อ่งการของหน่วยสมรรถณะนี้